

Estructura de la Comunicació

2015/2016

Codi: 103855

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Maria Isabel Fernandez Alonso

Correu electrònic: Marialsabel.Fernandez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Altres indicacions sobre les llengües

Grups 2 i 21

Equip docent

Mercè Díez Jiménez

Aida Martori Muntsant

Ana Isabel Fernandez Viso

Nuria Torras Planas

José Joaquín Blasco Gil

Lluís Reales Guisado

Prerequisits

És recomanable el seguiment de les informacions d'actualitat sobre el sistema de mitjans, principalment a Catalunya, Espanya i Europa.

Objectius

Amb aquesta assignatura es pretén introduir l'alumnat en el coneixement dels trets estructurals dels sistemes de mitjans de l'entorn occidental europeu, prestant especial atenció als casos espanyol i català, perquè conegui a fons l'entramat mediàtic en què normalment desenvoluparà la seva activitat professional. D'aquesta manera, es realitzarà una primera aproximació a l'estudi dels actors econòmics, polítics i socials que conformen o contribueixen a la conformació d'aquests sistemes, sense deixar de banda l'anàlisi del model nord-americà, atesa la seva influència en el desenvolupament dels sistemes mediàtics europeus i llatinoamericans.

Tot això sense oblidar la incidència que està tenint Internet en el redisseny de l'estructura de la comunicació a escala nacional i internacional.

De manera eventual es poden incloure aspectes relatius a altres sistemes de mitjans si es produís algun fet d'actualitat particularment rellevant.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
4. Descriure l'estructura dels mitjans de comunicació i les seves dinàmiques.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Gestionar el temps de manera adequada.
8. Identificar el sistema de mitjans de comunicació i els grups que han ostentat en un determinat moment el poder d'informar, i poder detallar el marc legal que crea un determinat govern sobre els mitjans de comunicació.
9. Identificar els fonaments estructurals del sistema comunicatiu.
10. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

- 1.- Delimitació conceptual i perspectives teòriques d'aproximació a la matèria
- 2.- El sistema de mitjans espanyol
- 3.- L'espai català de comunicació
- 4.- Principals tendències en els sistemes de mitjans d'Europa Occidental
- 5.- El sistema de mitjans nord-americà i el seu impacte a Europa i Amèrica Llatina

Metodologia

Dos terços de la docència presencial es desenvoluparan amb el grup complet i un terç en seminaris amb grups reduïts.

Les sessions amb el grup complet es portaran a terme a partir de:

-classes magistrals a càrrec del professorat, que explicarà els continguts bàsics relatius als blocs temàtics apuntats i aclarirà els dubtes relatius a les lectures obligatòries que hagin de fer els estudiants

-la posada en comú i discussió de qüestions d'actualitat, amb la participació activa de l'alumnat, per tal d'actualitzar el temari i identificar elements clau referents a l'evolució dels sistemes de mitjans.

Als seminaris es realitzaran activitats orientades a la planificació i realització de treballs de recerca en grup, tutoritzats pel professorat.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminaris	17	0,68	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10
Teoria	34	1,36	4, 6, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Avaluació	3	0,12	1, 4, 7, 8, 9
Tutories	5,5	0,22	5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	83	3,32	1, 3, 4, 5, 7, 8, 9

Avaluació

Es realitzarà a partir de tres tipus d'evidències d'aprenentatge:

- 1.- Dues proves amb preguntes test i/o molt breus centrades en els continguts tractats a les classes magistrals (incloses les referències a qüestions d'actualitat). La segona prova pot incloure preguntes de qualsevol aspecte ja tractat, no únicament d'aquells continguts explicats després de la realització de la primera prova. Cada una d'aquestes proves representarà un 10% a la qualificació final.
- 2.- Examen final, amb preguntes de desenvolupament relatives a tot el temari. Equivaldrà al 50% de la qualificació.
- 3.- Realització i presentació d'un treball de recerca en grup, que suposarà el 30% de la qualificació. Cada treball s'avaluarà amb una nota per a tots els signants del grup; aquesta qualificació es podrà matisar, a l'alça o a la baixa, en funció de les tasques realitzades per cada signant.

Per aprovar cal haver superat obligatòriament l'examen final (no farà mitjana amb la resta de qualificacions si està suspès). Si no es fa aquest examen, la qualificació final serà "no presentat".

Els estudiants que, com a resultat de totes aquestes evidències d'aprenentatge, no aprovin l'assignatura i hagin obtingut almenys un 4 a l'examen final, tindran l'opció de presentar-se a un segon examen final de reavaluació. La nota d'aquest examen de reavaluació, sempre que sigui igual o superior a 5, farà mitjana amb les notes de les dues proves de seguiment i del treball en grup. Aquest fet implica que el curs podria quedar suspès malgrat que s'hagi aprovat l'examen.

Si algun alumne volgués presentar-se a l'examen de reavaluació per pujar nota haurà d'assumir-ne els resultats, tant si són positius com si són negatius.

En el supòsit que no se superi l'examen de reavaluació, la qualificació de l'assignatura serà la que s'obtingui en aquest examen.

El curs 2015-2016, els estudiants de segona o tercera matrícula de l'assignatura Estructura de la Comunicació poden optar a l'avaluació mitjançant una única prova de síntesi o examen final (també amb opció a reavaluació, en les mateixes condicions que els estudiants d'avaluació continuada), d'acord amb l'article 117.2 de la Normativa Acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona aplicable als estudis universitaris regulats de conformitat amb el Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial decret 861/2010 de 2 de juliol. S'entendrà que els estudiants de segona o tercera matrícula que no comuniquin explícitament per correu electrònic i en el termini anunciat a principi de curs la seva opció d'avaluació van a l'examen final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	50%	2	0,08	1, 4, 7, 8, 9
Proves de seguiment	10%, 10%	2	0,08	1, 4, 7, 8, 9
Treball de recerca	30%	3,5	0,14	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10

Bibliografia

ALMIRON, N. (2010): *Journalism in crisis. Corporate Media and Financialization*. Cresskill: Hampton Press.

BECERRA, M. i MASTRINI, G. (2009). *Los dueños de la palabra. Acceso, estructura y concentración de los medios en la América Latina del siglo XXI*. Buenos Aires: Prometeo.

BUSTAMANTE, E. (2002): *Comunicación y cultura en la era digital: industrias, mercados y diversidad en España*. Barcelona: GEDISA.

BUSTAMANTE, E. (2003): *Hacia un nuevo sistema mundial de comunicación: industrias culturales en la era digital*. Barcelona: GEDISA.

CIVIL i SERRA, M.; CORBELLA I COROMÍ, J.M.; FERRE PAVIA, C.; SABATÉ I SALAZAR, J., eds: *Informe de la comunicació a Catalunya 2013-2014*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Lexikon Informes, 4. (Disponible a:

<http://dogc.gencat.cat/web/.content/Publicacions/docs/InformeDeLaComunicacioACatalunya13-14.epub>)

CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA (2015): *Informe 2014. L'audiovisual a Catalunya*. Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya. (Disponible a:

<http://www.cac.cat/web/recerca/publicacions/llicitat.jsp?NDY%3D&MQ%3D%3D&L3dlYi9yZWNIcmNhL3B1Ymxp>).

FERNÁNDEZ ALONSO, I. i SANTANA, F. (2000). *Estado y medios de comunicación en la España democrática*. Madrid: Alianza.

GUIMERÀ i ORTS, J. A. (2014): *Les polítiques de mitjans de comunicació durant els governs de Jordi Pujol. Premsa, ràdio i televisió en el procés de reconstrucció nacional de Catalunya*. Barcelona: Proa.

HALLIN, D. i MANCINI, P. (2008). *Sistemas de medios comparados. Tres modelos de relación entre los medios de comunicación y la política*. Barcelona: Hacer.

HARDY, J. (2008). *Western Media Systems*. Londres: Routledge.

HAVENS, T.; LOTZ, A. (2012): *Understanding Media Industries*. New York: OxfordUniversity Press.

JONES, D. E. (2005): "Aproximación teórica a la Estructura de la Comunicación Social". *Sphera Publica: Revista de Ciencias Sociales y de la Comunicación*, núm. 5, Murcia: Universidad Católica San Antonio, p. 19-39.

LAMUEDRA GRAVÁN, M. (coord.)(2012): *El futuro de la televisión pública. La necesaria alianza con la ciudadanía*. Madrid: Editorial Popular.

MARTÍ, J. M.; MONCLÚS, B. (coords.) (2014): *Informe sobre la ràdio a Catalunya 2007-2011*. Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. (Disponible a: <http://www.uab.cat/doc/radio>)

MIGUEL DE BUSTOS, J. C. i CASADO DEL RÍO, M. Á. (coords.) (2012): *Televisiones autonómicas. Evolución y crisis del modelo público de proximidad*. Barcelona: GEDISA.

REIG, R. (2011). *Los dueños del periodismo. Claves de la estructura mediática mundial y de España*. Barcelona: Gedisa.

ZALLO, Ramón (2011): *Estructuras de la comunicación y la cultura. Políticas para la era digital*. Barcelona: Gedisa.

Revista *Noticias de la Comunicación* (<http://www.noticom.es/>)

Revista *Comunicació 21* (<http://comunicacio21.cat/>)